Elhangzott a gyászének, mely utolsó szavainak hanghullámaival egy nemes irányban eltöltött élet megrendítő befejezése felett ébreszt szívünkben a megnyugvást azon gondolatban, hogy פודה ה' נפש עבדיו megváltja Isten az ő szolgáinak lelkét. Mi sem bizonyítja az emberi gyarlóságot lesujtóbb módon, mint a villám a végtelen fájdalmára csak az a gondolat nyujt enyhületet, hogy megváltás volt számára a halál, mig fölemelő erőt ad a hívő lelkeknek a tudat, melyet az ősöknek ép tegnap kihirdetett égi tanítás: [illegible] = ami el van rejtve a mi megismerésünk elől, ahová el nem hatolhat értelmünk látóképessége, azt gyermekded lélek bizalmával Isten akaratának kell tulajdonítanunk. Hívő lelkektől nem fakad az egetostromló kérdés: miért? hívő lelkeknek szélesebb a látóköre, mélyebb a megismerése, tudja, hogy amit Isten tesz, az jól van megtéve. Azért a búcsúzás e nemes órájában ne is a szenvedés képe merüljön elénk, ne a közel négy évi haldoklás fájdalmának szemlélése ébresszen kegyeletet az elköltözött iránt, de idézzük magunk elé az életet, mely ellen éveken át kellett küzdenie a romboló munkájának, mig végre erőt venni tudott fölötte. Mert miként a Biblia a kiválóan derék nőt אשת חיל az erő asszonyának nevezi, azt akarván mondani, hogy az erény forrásából fakad az erő, a női erényből árad oly alkotó és építő erő, mely ellent tud állni viharoknak, az élet pusztító hatalmainak, úgy az elköltözöttben is a női erények olyan alkotó ereje honolt, mely négy évtizeden át a boldogság otthonát tudta fölépíteni férje számára. Valóban אשת חיל volt ő, kiválóan derék asszony volt ő, úgy amint a Biblia festi az otthonát okossággal s szorgalommal fölépítő asszonyt, aki családi hajlékában találja fel szép birodalmát, ott keresi életcélját, ott leli meg legtisztább örömeit; אשת חיל aki férjének [illegible] szorgalmi munkatársa s a szívjóságon nyugvó vallásos érzülettel odaadó hitvese volt; אשת חיל aki ~~[illegible]~~ évtizedekkel ezelőtt ~~magára~~ vette az élet munkájának nagyobb terhét, csakhogy férjének jusson több idő hitközségünk körzeteiben áldásos munkásságra. És ha Bölcs Salamon az אשת חיל dicsőítő énekében érdemeinek sorozatát azon legnagyobb érdemével zárja le, hogy נודע בשערים בעלה בשבתו עם זקני ארץ ismeretes a köztéren a férje, ki helyet foglal a vezetők tanácsában, úgy hálás kegyelettel adózunk mi is az elköltözött emlékének, aki férfiúi viselte háza gondját, mig férje a vezetők tanácsában szorgoskodott községünk szent ügyeiben. És ha mélyen fájdalom dúlja keblünket, amiért nem búcsúztathattuk otthonából, melynek minden köve az ő szorgalmát dicséri s minden zugából az ő egykori [illegible] fénylik, úgy nyugtassa meg szíveinket, hogy így ezen a helyen hangzik el koporsója felett a búcsúszó, amelynek megalkotásában az ő szerető támogatása nyujtotta férjének a legnagyobb erőt. Ezért kegyelettől eltelten intézünk ki feléd utolsó búcsút.

1911. szept. 17.

Hádl Józsefné.

MTA KÖNYVTÁR ÉS INFORMÁCIÓS KÖZPONT

Ven/II/13P